

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/45/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818203550
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3818203550.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho, sudkyne Mgr. Zuzany Holúbkovej a sudkyne JUDr. Gabriely Janákovej vo veci manžela S. K., nar. XX.X.XXXX, bytom X., t.č. umiestneného v ÚUV a ÚVTOS Ilava proti manželke I. M. K., rod. J., nar. XX.X.XXXX, bytom S. K., t.č. K., V. X, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností účastníkov na čas po rozvode k maloletému S., nar. XX.X.XXXX, zastúpenému kolíznym opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 16. apríla 2019, č.k. 10P/37/2018-71, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, t.j. vo výrokoch II. III. a IV. o úprave práv a povinností k maloletému, **p o t v r d z u j e**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom na návrh otca rozviedol manželstvo účastníkov a upravil ich práva a povinnosti k maloletému S. tak, že ho zveril do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal k plateniu výživného po 100 eur mesačne od právoplatnosti rozvodu a stretávanie s maloletým neupravil. Rozhodol s použitím ust. § 24 a § 62 Zákona o rodine a s odôvodnením, že v starostlivosti matky neboli zistené žiadne nedostatky, suma výživného 100,- eur mesačne zodpovedá možnostiam a schopnostiam otca a potrebám dieťaťa. Styk otca s maloletým súd prvej inštancie neupravil, pretože otec je vo väzbe a dôvody väzby súviseli aj s fyzickým násilím, ktorého sa dopustil voči dieťaťu. Pri určení výživného vychádzal súd prvej inštancie z toho, že mesačná mzda matky predstavovala sumu od 900,- do 1.000,- eur mesačne a pokiaľ otec dosahoval príjem z prevádzky Y. I., bola jeho výška od 2.000 do 2.500,- eur mesačne, a to pri nákladoch 650 eur mesačne. Východiskom rozhodnutia o výživnom bolo aj tvrdenie otca, že z dosiahnutého príjmu po odpočítaní pravidelných výdavkov mu zostávala suma od 500,- do 700,- eur, a že hrával na automatoch, kde prehral cca 300 eur. Súd prvej inštancie nepovažoval za významné, že otec je vo väzbe bez príjmu, pretože danú situáciu si zavinil sám svojím protiprávnym konaním, ktorého sa dlhodobo dopúšťal voči manželke a maloletému dieťaťu, čo nemôže byť na ujmu dieťaťa a jeho práva na výživné.

2. Proti rozsudku, a to do výrokov II. III. a IV. o úprave práv a povinností k maloletému podal v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý žiadal rozhodnutie v napadnutej časti zmeniť a o starostlivosti o maloletého rozhodnúť až po jeho prepustení z väzby. Súčasne žiadal zmeniť odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, pretože viaceré skutočnosti v ňom uvedené nie sú podľa otca pravdivé. Otec podrobne uviedol okolnosti manželského spolužitia s matkou maloletého a podrobne sa vyjadril k jeho stíhaniu vo veci týrania blízkej a zverenej osoby. Toto stíhanie je vedené pod sp. zn. 3T/143/2018 a iniciovala ho matka, ktorej tvrdenia neboli podľa otca pravdivé, k čomu sa podrobne vyjadril. Otec tiež uviedol, že keď podával návrh na rozvod manželstva, nepredpokladal, že v čase rozhodnutia bude ešte vo väzbe, a preto zopakoval svoju požiadavku rozhodnúť o právach a povinnostiach k maloletému až po

jeho prepustení na slobodu. So samotným rozvodom manželstva súhlasil a proti výroku o rozvode jeho odvolanie nesmerovalo.

3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť. Matka sa k odvolaniu nevyjadrila.

4. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v zmysle ust. § 378 a nasl. CSP v spojení s § 59 a nasl. CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti potvrdiť podľa § 387 CSP.

5. V prejednávanej veci je podstatné, že manželstvo účastníkov bolo rozvedené v čase, kedy bol otec väzobne stíhaný. Ak z manželstva pochádzajú maloleté deti, čo je aj posudzovaný prípad, musí súd spolu s rozhodnutím o rozvode manželstva rozhodnúť aj o úprave práv a povinností rodičov k maloletemu dieťaťu pochádzajúcemu z manželstva (§ 100 CMP). Súd prvej inštancie teda nemohol s rozhodnutím o zverení, styku a výživnom na maloleteho vyčkávať do prepustenia otca na slobodu a keď manželstvo rozviedol, muselo jeho rozhodnutie obsahovať aj úpravu práv a povinností rodičov k maloletemu na čas po rozvode.

6. Odvolací súd nepovažuje za správne konštatovanie súdu prvej inštancie, že otec sa dopustil fyzického násillia voči maloletemu, a že sa dlhodobo dopúšťal voči manželke a maloletemu dieťaťu protiprávneho konania čo malo za následok jeho väzbu. Súd prvej inštancie totiž rozhodoval napadnutým rozhodnutím v čase, kedy trestné stíhanie otca nebolo právoplatne ukončené. Pokiaľ teda nebolo v trestnom konaní rozhodnuté, že otec spáchal skutok, z ktorého bol obvinený, bolo potrebné rešpektovať prezumpciu neviny a nebolo možné prijať kategorický záver, že otec sa protiprávneho konania voči matke a maloletemu dopustil. Neumožňovala to ani existencia väzobného stíhania. Záver o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal patrí totiž výlučne do právomoci trestného súdu a až z jeho rozhodnutia ho možno prevziať ako záväzný (§ 193 CSP).

7. Uvedené pochybenie v odôvodnení rozhodnutia však nemalo vplyv na správnosť napadnutých výrokov, pretože tá je daná samotnou skutočnosťou, že otec bol v čase rozhodnutia súdu vo väzbe. Bez ohľadu na to, či bolo trestné stíhanie a väzba dôvodné, je väzba takou prekážkou, ktorá objektívne neumožňuje zverenie maloleteho dieťaťa do osobnej starostlivosti väzobne stíhanej osoby. Ako bolo uvedené, súd prvej inštancie spolu s rozvodom musel rozhodnúť aj o zverení maloleteho, a pretože väzba otca neumožňovala zverenie otcovi, bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie o zverení maloleteho matke správne už zo samotného dôvodu trvania väzobného stíhania otca. Rovnako platí uvedené o stretávaní sa otca s maloletým, kde je väzobné stíhanie rovnako objektívnou prekážkou, pre ktorú v zásade nemožno stretávanie s maloletým dieťaťom realizovať.

8. Vzhľadom na samotnú okolnosť trvania väzby otca bolo preto správne rozhodnutie o zverení maloleteho matke a neupravení stretávania otca s maloletým.

9. Čo sa týka výživného, zavinenie straty príjmu pre pobyt vo väzení možno konštatovať až v prípade odsúdenia na výkon trestu odňatia slobody. V prípade väzobného stíhania je konštatovanie jeho zavinenia v dôsledku spáchania skutku problematické práve pre vyššie uvedený princíp prezumpcie neviny. Záver, že osoba si zavinila väzobné stíhanie prijatý pred rozhodnutím v trestnej veci je predčasný. Preto ani z tohto záveru nemohol súd prvej inštancie vychádzať pri určení výživného. Aj tu však bolo napriek nesprávnemu východisku rozhodnutie súdu prvej inštancie o výživnom vo výroku správne.

10. Podľa ust. § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

11. Citované ustanovenie stanoví ako určujúce kritériá pre posudzovanie výšky výživného na strane povinnej osoby nielen majetkové pomery, teda aktuálnu výšku príjmu a hodnotu majetku, ale aj schopnosti a možnosti povinného. Aj keď teda majetok povinného a najmä jeho reálny aktuálny príjem nie je dostatočný na určenie výživného vo výške zodpovedajúcej potrebám oprávneného, môže byť určené výživné aj v takej výške, že preukázaný existujúci príjem povinného na plnenie takto stanovenej výšky výživného nepostačuje. Podmienkou takejto zdanlivej disproporcie je, že na strane povinného sú objektívne dané také schopnosti a možnosti, že by mohol dosahovať aj príjem vyšší ako reálne má, alebo mať majetok vyššej hodnoty ako reálne má, no iba z dôvodov na jeho strane tomu tak nie je. O takúto situáciu sa jedná aj v posudzovanom prípade. Pokiaľ totiž otec v čase pred vzatím do väzby dosahoval príjem 2.000 - 2.500 eur mesačne ako sám uviedol, a z tohto príjmu 300 eur prehral na automatoch, mohol namiesto takto neúčelne spotrebovaných financií vytvárať úspory a aj v čase straty príjmu v dôsledku väzby by bolo v jeho možnostiach platiť výživné vo výške určenej súdom prvej inštancie, t.j. 100 eur mesačne.

12. Vzhľadom na uvedené bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti o zverení, styku a výživnom vo výroku vecne správne a odvolací súd ho preto potvrdil. K opakovanej požiadavke otca na rozhodnutie o právach a povinnostiach k maloletemu až po jeho prepustení na slobodu odvolací súd

uvádza, že rozhodnutie vo veci starostlivosti o maloletého možno zmeniť ak sa zmenia pomery (§ 121 CMP). Takouto zmenou pomerov by bolo aj prepustenie otca na slobodu a v takom prípade sa otec môže domáhať na súde zmeny úpravy práv a povinností k maloletému.

13. Podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP rozhodol odvolací súd o nároku na náhradu trov odvolacieho konania.

14. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).